

بسمه تعالی

مجلس شورای اسلامی

دوره اول - سال دوم

۱۳۶۰-۱۳۶۱

شماره ترتیب چاپ ۴۱۱

شماره ۲۲۵۶۲

تاریخ ۶۰/۴/۲۹

حجت الاسلام آقای هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه راجع به معادن که در جلسه مورخ ۱۳۶۰/۴/۲۲ هیئت وزیران بتصویب
رسیده است به پیوست تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر - محمد علی رجائی

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

لایحه معادن

فصل اول - تعاریف و کلیات

- ماده ۱- تعریف واژه های بکاررفته در این قانون بشرح زیر است .
- الف - ماده معدنی (کانی) . هر ماده یا ترکیب طبیعی که بصورت جامد یا مایع یا گسار
در اثر تحولات زمین شناسی در قشر زمین بوجود آمده است .
- ب - ذخیره معدنی . تمرکز یا انباشت یک یا چند ماده معدنی در زیر یا روی زمین .
- ج - کانسار . ذخیره معدنی که بهره برداری از آن مقرون بصرفه باشد .
- د - کانه . کانی یا کانی های موجود در کانسار که دارای ارزش اقتصادی است .
- ه - اکتشاف . تجسس ارادی بمنظور یافتن کانسار شامل عملیاتی از قبیل .
- ۱- آتاریابی و نمونه برداری و آزمایشات کمی و کیفی .
- ۲- بررسی های زمین شناسی ژئوفیزیکی و ژئوشیمیائی و مانند آنها و انجام هرگونه
اموریکه برای اینگونه بررسیها لازم باشد .

۳- عملیات حفاری روباز و زیرزمینی^۹

و- موافقتنامه اصولی اکتشاف . عبارتست از مجوزی از طرف وزارت صنایع و معادن به بخش خصوصی ایرانی جهت انجام مطالعات و بررسیها برای تهیه طرح اکتشاف در ناحیه معین برای مدت یکسال .

ز- قرارداد اکتشاف . قراردادی است جهت انجام عملیات مطالعاتی و اجرایی طرح تصویب شده از طرف وزارت صنایع و معادن بین دارنده موافقت اصولی اکتشاف و وزارت صنایع و معادن .

ح- بخش خصوصی ایرانی . اشخاص حقوقی ایرانی که صدرصد سهام آنها متعلق به اتباع ایرانی باشد و همچنین اشخاص حقیقی ایرانی .

ط- معدن . عبارتست از مجموعه کانساروماشین آلات و تاسیسات و تسهیلاتی که بمنظور اکتشاف ، بهره برداری و کانه آرائی از کانسارو ایجاد شده است .

ی- بهره برداری . مجموعه عملیاتی که بمنظور جدا کردن کانه از کانسارو انتقال آن مواد معدنی قابل فروش (کانه) انجام میگردد .

ک- استخراج . مجموعه عملیاتی که بمنظور جدا کردن کانه از کانسارو انتقال آن بسنگرمواد انجام میگردد .

ل- کانه آرائی . عبارتست از کلیه عملیات فیزیکی ، شیمیائی و حرارتی که بمنظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه و یا تفکیک کانهها از یکدیگر انجام میگردد .

م- سنگرمواد . محلی خارج از کارگاههای استخراج و تونلها و جاهها که کانه در آنجا انباشته میشود .

ن- باطله معدنی . عبارتست از موادی که در نتیجه کانه آرائی از کانه جدا گردیده و در دوره اعتبار پروانه بهره برداری با وسایل و امکانات بهره بردار غیر قابل استفاده بوده است .
س- ذخیره قطعی . آن مقدار از کانسارو که ابعاد و عبار سایر مشخصات آن با عملیات اکتشافی در سه بعد فواصل تعیین شده توسط وزارت صنایع و معادن بکمک حفاری و نمونه گیری و آزمایشات لازم مشخص گردد .

ع- شن و ماسه معمولی . شن و ماسه ای که منحصر " در عملیات ساختمانی و راه سازی و بتن ریزی و نظایر آن قابل مصرف است و دارای مصارف صنعتی دیگری نبوده و حـاوی کانیهای با ارزشی نیست که تفکیک آنها مقرون بصرفه باشد .

این سنگها را خاک رس معمولی میگویند. این سنگها را در ساختن خاکی است که برای ساختن گشت و آجر معمولی (غیر نسوز) بکار میبرود و در عملیات ساختمانی و راه سازی و کشاورزی از آن استفاده میشود. سنگها را به دو دسته کلی تقسیم میکنند:

۱- خاکهای صنعتی
آندسته از خاکهای رسی که خاک رس معمولی نبوده و بعلت داشتن خواص فیزیکی و شیمیایی خاص مضار ف صنعتی دارند.

۲- سنگهای ساختمانی
سنگهای مختلف موجود در طبیعت که حاوی کانه نبوده و بنا به تشخیص وزارت صنایع و معادن سنگ تزئینی نباشد و در ساختمان و راه سازی و امور نظیر آن بکار رود.

۳- سنگهای تزئینی
سنگهای متبلور و غیر متبلور که مقاومت کافی داشته و صیقل پذیر باشد از قبیل مرمر شبه مرمر (مرمریت) تراورتن و سنگهای آذرین صیقل پذیر.

۴- شیشه - پروزانه بهره برداری
مجوزیست که توسط وزارت صنایع و معادن برای بهره برداری از معادن در محدوده ای که مشخص شده است صادر میگردد.

۵- قرارداد استخراج و فروش
قراردادی است که بین وزارت صنایع و معادن و بخش تعاونی و خصوصی ایرانی برای استخراج و فروش مقدار معینی از مواد معدنی طبقه ۱ از معادن غیر بزرگ و در محدوده مشخصی منعقد میشود.

۶- اجازه برداشت
مجوزیست که از طرف وزارت صنایع و معادن به موسسات دولتی و عام المنفعه و سایر پیمانکاران آنها جهت استخراج مقدار مشخصی مصالح ساختمانی برای کار مورد نظر در منطقه یا محدوده مشخص داده میشود.

۷- ماده ۲- کلیه ذخائر معدنی کشور بر اساس اصل ۴۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران متعلق به عموم ملت ایران بوده و دولت جمهوری اسلامی ایران اکتشاف و بهره برداری از آنها را طبق مواد مقرر در این قانون انجام خواهد داد.

ماده ۳- مواد معدنی بشرح زیر طبقه بندی میشوند.
الف - مواد معدنی طبقه ۱

مانند . سنگ آهک ، سنگ گچ ، شن و ماسه معمولی ، نمک طعام (آبی و سنگی)

سنگهای ساختمانی و امثال آن .
تیمبره - خاک رس معمولی مشمول مقررات این قانون نمیباشد .

ب- مواد معدنی طبقه ۲

الف - مواد معدنی فلزی مانند : آهن ، طلا ، نقره ، کرم ، قلع ، جیوه و امثال آن .

ب - نیتراتها ، فسفاتها ، نمکهای قلیائی ، سولفاتها ، براتها و امثال آنها .

ج - میکا ، گرافیت ، تالک ، کائولین ، نسوزها ، فلدسپات ، کوارتزیت ، بنتونیت ، بوکسیت
خاکهای صنعتی و سنگهای تزئینی و امثال آنها .

د- سنگهای قیمتی ، مانند الماس ، زمرد ، یاقوت ، فیروزه و امثال آنها

ه- انواع ذغال سنگها .

و- آبهای معدنی که میتوان از آنها مواد معدنی استحصال نمود .

ج - مواد معدنی طبقه ۳

مواد نفتی مانند نفت ، گاز طبیعی ، قیر طبیعی ، سنگ آسفالت طبیعی و شیبتهای نفتی

و امثال آنها .

د- مواد معدنی طبقه ۴

مواد رادیواکتیو که جهت استفاده در تولید نیروی اتمی بکار میرود .

تیمبره - نسبت به موادیکه در طبقه بندی مواد معدنی از آنها نام برده نشده و از جهت

طبقه بندی مورد تردید واقع شده و همچنین نسبت به مواد معدنی که شامل چند ماده از سنگ

طبقه و موادی از طبقه دیگر باشند بر حسب نوع و اهمیت و ارزش مواد زیر وزارت صنایع

و معادن طبقه آنها را تعیین خواهد کرد .

ماده ۴- اکتشاف و بهره برداری از مواد طبقه ۳ و ۴ و بهره برداری از مواد معدنی طبقه

۲ توسط سازمانهای ذیربط و طبق مقررات خاص خود انجام خواهد شد .

تیمبره - آن قسمت از ذخائر قیر طبیعی و سنگ آسفالت طبیعی که به تشخیص وزارت

نفت توسط آن وزارت قابل عمل نباشد جزء مواد معدنی طبقه ۲ محسوب شده مطابق مفاد

این قانون عمل خواهد شد .

فصل دوم - اکتشاف

ماده ۵- اکتشاف معادن بترتیب زیر انجام میشود.

الف - مستقیماً توسط وزارت صنایع و معادن با سازمانها و شرکتهای وابسته به آن
تصرف وزارت صنایع و معادن با سازمانها و شرکتهای وابسته به آن میتوانستند از خدمات
سازمانهای دولتی یا بخش خصوصی با نظارت مستقیم خود در اکتشاف معادن استفاده کنند.

ب - از طریق بخش تعاونی و خصوصی ایرانی در معادن طبقه ۲ برای نواحی که وزارت
صنایع و معادن اعلام میکند.

ماده ۶- نتایج حاصل از اکتشاف و باخیرمکشوفه در هر صورت متعلق به دولت است
و چنانچه اکتشافات توسط بخش خصوصی انجام شده باشد هزینه عملیات اکتشافی انجام
شده و جایزه کشف با توجه بمقررات این قانون و آئین نامه های مربوط به اکتشاف کنند
پرداخت خواهد شد.

ماده ۷- وزارت صنایع و معادن با توجه به امکانات و برنامه های خود مکلف است
حداکثر تا آخر اسفند ماه هر سال نواحی یک بخش تعاونی و خصوصی میتواند در سال بعد
مطابق بند "ب" ماده ۵ در آن به اکتشاف بپردازد اعلام نماید.

ماده ۸- وزارت صنایع و معادن برای متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی جهت
اکتشاف در نواحی اعلام شده در ماده ۷ مطابق آئین نامه اکتشاف موافقت نامه اصولی
اکتشاف صادر میکند.

ماده ۹- حداکثر وسعت منطقه برای یک موافقت نامه اصولی اکتشاف ۴۰ کیلومتر مربع
میباشد.

ماده ۱۰- هر شخص حقیقی در یک زمان بیش از یک موافقت نامه اصولی اکتشاف
نمیتواند داشته باشد و بعد از موافقت نامه های اصولی اکتشاف در مورد اشخاص حقوقی و با توجه
به سرمایه و تجربه شرکت و تعداد افرادی تحت استخدام و تعداد سهامداران و نحوه
توزیع سهام بین آنها توسط شورای عالی معادن تعیین میشود.

ماده ۱۱- مدت اعتبار موافقت نامه اصولی اکتشاف یکسال است.

ماده ۱۲- دارنده موافقت نامه اصولی اکتشاف مکلف است حداکثر ظرف یکسال
از تاریخ صدور موافقت نامه طرح اکتشاف راضی بر آورد هزینه های اکتشافی مربوط بانضمام

نقشه توپوگرافی ۱:۵۰۰۰۰ کروی آن مشخصات زمین شناسی، محل آثار معدنی و عملیات انجام شده مشخص شده باشد همراه گزارش توجیهی با ذکر جزئیات برنامه اکتشافی پیشنهادی و هزینه پیش بینی شده برای آنها به وزارت صنایع و معادن تسلیم و درخواست اعزام کارشناس جهت بازدید و عقد قرارداد اکتشاف بنماید.

ماده ۱۳- در مدت اعتبار موافقت نامه اصولی اکتشاف باید در صورت لزوم مطالعات و عملیات اکتشافی مقدماتی لازم از طرف دارنده موافقت نامه اصولی برای توجیه برنامه اکتشافی ارائه شده انجام گرفته باشد.

ماده ۱۴- وزارت صنایع و معادن پس از دریافت مدارک لازم مندرج در قاننون آئین نامه مربوط نسبت به اعزام اکیپی حداقل مرکب از یک نفر مهندس معدن و یک نفر زمین شناس به هزینه متقاضی اقدام مینماید اکیب اعزامی طرح و مدارک را با محل تطبیق و گزارش بازدید را با اظهار نظر صریح در مورد تأیید و یا اصلاح و یا رد برنامه و طرح متقاضی به وزارت صنایع و معادن تسلیم خواهد کرد.

ماده ۱۵- وزارت صنایع و معادن پس از بررسی گزارش کارشناسان اعزامی در صورت تأیید و یا اصلاح برنامه اکتشافی با توجه به بودجه اکتشاف و اولویت مناسب به تنظیم قرارداد اکتشاف طبق آئین نامه مربوط اقدام خواهد کرد در صورت عدم قابلیت اکتشاف ناحیه و یا مردود بودن برنامه اکتشافی موافقت نامه اصولی از درجه اعتبار ساقط خواهد شد و هیچگونه حقی برای دارنده آن باقی نخواهد ماند.

ماده ۱۶- پرداخت هزینه عملیات اکتشافی مطابق قرارداد اکتشاف منعقد به معهد وزارت صنایع و معادن است.

ماده ۱۷- آن قسمت از هزینه های انجام شده در مدت اعتبار موافقت نامه اصولی که مورد تأیید و قبول وزارت صنایع و معادن قرار گیرد در صورت عقد قرارداد اکتشاف جزو هزینه های عملیات اکتشافی منظور خواهد شد.

ماده ۱۸- موافقت نامه اصولی با رعایت مفاد ماده ۵ این قانون در صورت تأیید صلاحیت انتقال گیرنده توسط وزارت صنایع و معادن فقط برای یکبار قابل انتقال است.

ماده ۱۹- هر شخصی حقیقی در یک زمان بیش از یک قرارداد اکتشاف در حال اجرا نمیتواند داشته باشد و تعداد قرارداد اکتشاف در مورد اشخاص حقوقی با توجه به سرمایه و تجربه شرکت و تعداد افرادی تحت استخدام و تعداد سهام داران و نحوه توزیع سهام بین آنها توسط شوراهای معادن تعیین میشود.

ماده ۲۰- وزارت صنایع و معادن میبواند به اکتشاف کنندگان معادن متناسب به بورس ذخیره قطعی کشف شده جایزه پرداخت کند میزان جایزه ونحوه پرداخت آن توسط شورای عالی معادن و براساس آئین نامه مربوط تعیین میگردد .
تصرف میزان حداکثر جایزه کشف و هر دو سال یکبار به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن هیئت وزیران تعیین خواهد کرد .

فصل سوم - بهره برداری

ماده ۲۱- کلیه معادن کشور در اختیار وزارت صنایع و معادن میباشد و نسبت به بهره برداری از آنها بطریق زیر عمل خواهد شد .

الف- توسط شرکتهای و موسسات دولتی که سهام آنها صد درصد متعلق به دولت باشد .

ب - " راسا " توسط وزارت صنایع و معادن و ادارات و موسسات تابعه .

ج - بوسیله سازمان مرکزی تعاونیهای معدنی یا شرکتهای تعاونی معدنی متشکل از

کارکنان معدن طبق آئین نامه مربوط ، با استثنا معادن بزرگ .

د - توسط بخش خصوصی ایرانی یا عقد قرارداد استخراج و فروش برای مقدار معین

از ماده معدنی فقط در معادن غیر بزرگ مشروط بر اینکه به تشخیص شورای عالی معادن توسط

قسمتهای یاد شده در بندهای الف - ب - بهره برداری از آنها حداکثری عملی باشد .

تبصره ۱- وزارت صنایع و معادن و شرکتهای و موسسات دولتی میتوانند از یکسده

سازمانهای دولتی و اشخاص و شرکتهای خصوصی با نظارت مستقیم خود در بهره برداری از

معادن استفاده نمایند .

تبصره ۲- در مورد بند ب کلیه معاملات طبق اصول بازرگانی انجام شود و تا در

معاملات دولتی نخواهد بود .

ماده ۲۲- در صورتیکه طبق بند د ماده ۲۱ عمل شود وزارت صنایع و معادن بر حسب

استخراج و فروش را از حیث مقدار استخراج و حداقل میزان درآمد دولت مفسر کرده و

استخراج و فروش ماده معدنی را در استان یا شهرستان مربوط به مزایده گذاشته و برای مدتیکه

حداکثر از سه سال تجاوز ننماید یا برنده مزایده قرارداد منعقد مینماید این تفسیر در دادگاه

غیر قابل تجدید است .

ماده ۲۳- بهره برداری و استخراج معادن مستلزم اخذ پروانه بهره برداری میباشد

قرارداد استخراج و فروش است ترتیب صدور پروانه و عقد قرارداد و شرایط عمل مطابق آئین نامه مربوط میباشد.

ماده ۲۴- هر کسی بدون اخذ پروانه بهره برداری یا عقد قرارداد استخراج و فروش اقدام به بهره برداری و استخراج مواد معدنی بنماید از کار او جلوگیری و به پرداخت جریمه معادل دو برابر ارزش سر معدن محصول برداشت شده با اضافه حبس تا دهی از سه تا شش ماه محکوم خواهد شد و در صورتیکه در اثر عملیات او خسارتی به معدن وارد آمده باشد علاوه بر جریمه فوق به پرداخت خسارت وارده نیز محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵- انتقال پروانه های بهره برداری موکول به موافقت وزارت صنایع و معادن بوده و قراردادهای استخراج و فروش غیر قابل انتقال است.

ماده ۲۶- شرکتهای تعاونی میتوانند تا ۵ درصد از سود خالص سالانه را مشروط بر آنکه از ۲۵ درصد کل حقوق سالانه اعضای شرکت تجاوز ننمایند طبق آئین نامه مربوط بین اعضا تقسیم و بقیه سود را بایده حساب خزانه دولت واریز نمایند.

ماده ۲۷- بهره برداران معادن با استثنای دارندگان قرارداد استخراج و فروش مکلفند حقوق دولت را به میزان درصدی که از طرف شورای عالی معادن برای هر معدن مشخص میشود از محصول استخراج شده در سر معدن با بهای آن را بترخ و زو طبق آئین نامه بهره برداری به انتخاب وزارت صنایع و معادن بپردازد.

ماده ۲۸- هرگاه دارنده پروانه بهره برداری یا قرارداد استخراج و فروش به مقررات قانون معادن و آئین نامه های مربوط عمل ننماید وزارت صنایع و معادن میتواند با تصویب شورای عالی معادن پروانه یا قرارداد مذکور را لغو و نسبت به بهره برداری آن طبق ماده ۲۱ این قانون عمل نماید.

ماده ۲۹- در مواردیکه مدت قرارداد استخراج و فروش منقضی شود یا پروانه ویسا قرارداد لغو گردد وزارت صنایع و معادن بهره برداری از آنهارا مطابق ماده ۲۱ این قانون بحمل خواهد آورد.

ماده ۳۰- بهره بردار قبلی معدن مکلف است اموال مربوط به معدن را که انتزاع آنها از معدن بمادامگرا بهره برداری لطمه وارد میسازد به بهره بردار جدید تحویل نماید پرداخت بهای اموال مزبور بعهده بهره بردار جدید است.

تخصیص نوع و ارزش این اموال و نحوه پرداخت بهای آنها در صورت بروز اختلاف بین

بهره بردار قبلی و بهره بردار جدید بعهده شورا ایالتی معادن بوده و نظر شورا در این مورد قطعی است.

تبصره مواد باطله حاصل از عملیات گانه آرائی متعلق به دولت است و بطریقی که وزارت صنایع و معادن صلاح بداند از آن استفاده خواهد شد.

ماده ۳۱ - مدت پروانه بهره برداری معادن با توجه به طرح بهره برداری از طرف شورا ایالتی معادن و مدت قرارداد استخراج و فروش از طرف وزارت صنایع و معادن یا ادارات کل تابعه تعیین میشود.

ماده ۳۲ - دولت میتواند از نظر مصالح عمومی کشور در موارد ضروری بر حسب احتیاج، بهره برداری بعضی از معادنی را که بوسیله بخش خصوصی یا تعاونی بهره برداری میشود را با بعهده بگیرد و با در اختیار یکی از شرکتهای دولتی قرارداد دهد در این صورت حقوق کسانی که بر طبق این قانون حقی برای آنها در آن معادن شناخته شده باید رعایت شود.

فصل چهارم - تطبیق

ماده ۳۳ - کلیه درخواستهای پروانه اکتشاف که تا تاریخ تصویب این قانون ثبت دفتر وزارت صنایع و معادن شده باشد بعنوان درخواست موافقتنامه اصولی اکتشاف تلقی خواهد شد.
ماده ۳۴ - کلیه پروانههای اکتشاف معتبر در تاریخ تصویب این قانون که از تاریخ صدور آنها یکسال یا کمتر از یکسال گذشته باشد بعنوان موافقتنامه اصولی تلقی و مدت اعتبار آنها یکسال از تاریخ تصویب این قانون خواهد بود.

ماده ۳۵ - دارندگان پروانههای اکتشاف معتبر تا تاریخ تصویب این قانون که از تاریخ صدور پروانه آنها بیش از یکسال گذشته باشد میتوانند به عملیات اکتشاف ادامه داده و طبق آئین نامه اکتشاف مورد عمل قبل از تصویب این قانون درخواست گواهینامه کشف نمایند در اینصورت با آنها طبق ماده ۶ این قانون عمل خواهد شد.
تبصره مدت اعتبار اینگونه پروانههای اکتشاف قابل تمدید نمیشود.

ماده ۳۶ - گواهینامههای کشف معتبر در تاریخ تصویب این قانون متعلق به جمهوری اسلامی ایران بوده و مخارج کشف معدن مندرج در گواهینامه و جایزه مذکور در این قانون برای ذخیره قطعی کشف شده بگاشف پرداخت خواهد شد.

ماده ۳۷ - به کلیه درخواستهای گواهی کشف واصله تا تاریخ تصویب این قانون ظرف

مدت یکسال طبق آئین نامه اکتشاف مورد عمل قبل از تصویب این قانون رسیدگی و در صورتیکه عملیات اکتشافی کافی برای صدور گواهی نامه کشف باشد طبق ماده ۶ عمل خواهد شد و در صورت عدم کفایت عملیات اکتشافی جهت صدور گواهی نامه کشف درخواست کننده میتواند برای ناحیه پروانه اکتشاف درخواست صدور موافقت نامه اصولی اکتشاف بنماید.

ماده ۳۸- وزارت صنایع و معادن مکلف است طبق آئین نامه مربوط ظرف مدت یکسال از تاریخ تصویب این قانون وضع کلیه معادن را که مطابق قوانین مصوبه قبل از تصویب این قانون در آنها بهره برداری میشود با این قانون تطبیق داده و مطابق ماده ۲۱ عمل نماید در این صورت در مورد اموال مورد استفاده معادن طبق ماده ۳۰ عمل خواهد شد.

ماده ۳۹- به دارندگان حق اکتشاف بجای یک در صد حق اکتشاف مذکور در قانون معادن قبل جایزهای مناسب با ذخیره قطعی مذکور در گواهی نامه کشف پس از کسر میزبان استخراج شده طی مدت بهره برداری بترتیبی که در ماده ۶ تعیین شده پرداخت خواهد شد.

فصل پنجم - مواد عمومی

ماده ۴۰- وزارت صنایع و معادن مکلف است در کلیه معادن کشور از لحاظ جلوگیری از تخریب و تضييع ذخائر معدنی و اجرای تعهدات اکتشاف کنندگان و بهره برداران طبق آئین نامه مربوطه نظارت نماید.

ماده ۴۱- وزارت صنایع و معادن مکلف است دستگاههای مجهزی جهت بررسی و بگیری طرحهای اکتشافی و همچنین طراحی و تهیه و تجهیز معادن و نظارت بهره برداری ایجاد نماید.

ماده ۴۲- کلیه امور مربوط به معادن از قبیل راهنمایی برای اکتشاف و نظارت در بهره برداری و وصول درآمد معادن و بطور کلی اعمال سیاستهای اکتشاف و بهره برداری بعهده وزارت صنایع و معادن است.

ماده ۴۳- برای انجام آن قسمت از وظایفی که مطابق این قانون بعهده شورای عالی معادن میباشد این شورا مرکب از ۷ نفر اشخاص زیر در وزارت صنایع و معادن تشکیل میشود.

۱- وزیر صنایع و معادن با قائم مقام او

۲- مدیرکل فنی معادن

۳- یک نفر از مدیران باکارشناسان سازمان زمین شناسی کشور به معرفی رئیس آن سازمان به مدت ۲ سال .

۴- یک نفر از استادان معدن یا زمین شناسی دانشکده به معرفی وزیر علوم برای مدت ۲ سال .

۵- یک نفر از قضات دیوان عالی کشور به معرفی وزارت دادگستری برای مدت ۲ سال .

۶- یک نفر مشاور حقوقی با حقوقدان با انتخاب و معرفی وزیر صنایع و معادن .

۷- یک نفر صاحب نظر در امور معادن به انتخاب و معرفی وزیر صنایع و معادن .

تبصره ۱- انتخاب مجدد اعضای شورای عالی معادن بلا مانع است .

تبصره ۲- طرز تشکیل و اداره جلسات شورای عالی معادن بر طبق آئین نامه مربوطه خواهد بود .

ماده ۴۴- برای تشکیل شرکتهای تعاونی معدنی و نظارت فنی و مالی و کمک و تجهیز و راه اندازی معادن آنها سازمانی بنام سازمان مرکزی تعاونیهای معدنی در وزارت صنایع و معادن تشکیل میشود . وظایف و طرز عمل این سازمان طبق آئین نامه و اساسنامه مربوطه خواهد بود .

ماده ۴۵- اکتشاف و بهره برداری در محلهای زیر منوط به کسب موافقت سازمانهای مربوط است .

در حریم قانونی راهها و راه آهن .

در داخل شهرها و روستاها و حریم قانونی آنها .

در حریم قانونی سدها و شبکه توزیع آب و برق و حوضچههای سدها و رودخانهها و قنوات .

در حریم اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی با سایر حریمهای قانونی .

ماده ۴۶- هرگاه برای اکتشاف و بهره برداری از معادن احتیاج به استفاده از اراضی

دایر و حریمهای یاد شده در ماده ۴۵ باشد متقاضی باید مقدار زمین مورد نیاز را با ذکر

دلایل توجیه کننده و اجبار استفاده از آن تعیین و به وزارت صنایع و معادن تسلیم

نماید . تا پس از بررسی مقدماتی توسط وزارت صنایع و معادن موضوع با حضور نماینده

سازمان ذریعہ برادر شورای عالی معادن مطرح و نسبت به آن اتخاذ تصمیم گردد. نظر شورا در مورد مقدار و موقعیت زمین و نحوه استفاده از آن و میزان اجرت المثل که باید توسط اکتشاف کننده و یا بهره بردار پرداخت گردد قطعی و لازم الاجرا میباشد.

ماده ۴۷- در صورتیکه در اثر اکتشاف و بهره برداری خسارتی به اراضی و املاک وارد شود اکتشاف کننده و یا بهره بردار مکلف به جبران آن میباشد مدعی میتواند جبران خسارت وارده را از طریق محاکم صالحه یا از طریق داوری طبق قانون آئین دادرسی مدنی تقاضا نماید.

ماده ۴۸- بهرگونه اختلاف و دعاوی بین اکتشاف کنندگان و یا بهره برداران در مورد حدود و سایر حقوق ناشی از این قانون وزارت صنایع و معادن رسیدگی و اتخاذ تصمیم مینماید هرگاه یکی از طرفهای دعوا به نظر وزارت صنایع و معادن معترض باشد موضوع در شورای عالی معادن مطرح و برای شورا قطعی و لازم الاجرا میباشد.

ماده ۴۹- در صورتیکه وزارتخانهها و موسسات و شرکتیهای دولتی و موسسات عام المنفعه یا بهمانکاران آنها بعلت دوری کارگاههای خود از معادن تولید مصالح ساختمانی قادر به تامین مواد مورد نیاز برای اجراء طرح خود نباشند باید از وزارت صنایع و معادن تقاضای اجازه برداشت بنمایند. در اینصورت وزارت صنایع و معادن با تعیین محل برداشت و مصرف، اجازه برداشت صادر خواهد کرد. مدت اعتبار این قبیل اجازهها حداکثر محدود به پایان مدت پیمان مربوطه است. دارندگان این قبیل اجازهها محاق فروش مواد مورد اجازه را ندارند و در صورت فروش اجازه آنان لغو و طبق ماده ۲۴ این قانون با آنان رفتار خواهد شد.

ماده ۵۰- بهمانکاران مذکور در ماده ۴۹ مکلفند به ازاء برداشت مصالح ساختمانی ماهی تفاوت قیمت مصالح ساختمانی مصرف شده مندرج در پیمان با هزینه استخراج حمل را طبق آئین نامه کلا بابت درآمد معادن به وزارت صنایع و معادن بپردازد.

ماده ۵۱- کارکنان دولت در وزارت صنایع و معادن و شرکتها و سازمانهای وابسته در زمان اشتغال و تا دو سال پس از قطع اشتغال نمیتوانند بطور مستقیم و یا غیر مستقیم در منافع اشخاص طرف قرارداد های اکتشاف و بهره برداری ذی سهم و یا ذینفع باشند در صورت تخلف به انفصال ابد از خدمات دولتی و به حبس تا دویسی از شش ماه تا دو سال محکوم میگرددند.

ماده ۵۲- وزارت صنایع و معادن مکلف است تا ۳ ماه از تاریخ تصویب این قانون آئین نامه های مربوط به این قانون را تهیه و به تصویب هیات وزیران برساند.

ماده ۵۳- وزارت صنایع و معادن و وزارت دادگستری مأمور اجراء این قانون میباشد.

ماده ۵۴- این قانون که در ۵۴ ماده تبصره بتصویب رسیده است پس از تاریخ تصویب جایگزین کلیه قوانین سابق مربوط به معادن میباشد. ع

نخست وزیر وزیر صنایع و معادن وزیر دادگستری

تاریخ چاپ ۱۳۶۰/۵/۶